

Spokojne jutro dla ludzi pracy

Reforma ubezpieczeń społecznych

Obrzynie zmiany polityczne i społeczno-gospodarcze, jakie dokonały się w Polsce, stworzyły konieczność dostosowania do nich także i instytucji ubezpieczeń społecznych.

W stosunku do ustawodawstwa przedwojennego — powiedział tow. Piotrowski — dokonano już szeregu zmian na drodze doraźnych, tymczasowych dekretów.

ności było objęte opieką lekarską ubezpieczenia społecznego.

Zniesiona również została obecnie — ciągnął dalej tow. Piotrowski — górna granica zarobkowa, która nie upoważniała do korzystania z pomocy lekarskiej.

A jak się przedstawia sprawa rent?

Jedną z zasadniczych przeprowadzonych już reform doraźnych, która ma specjalnie aktualny wydźwięk — jest ujednoczenie wysokości rent pracowników umysłowych i fizycznych.

Jeśli chodzi o renty — to tendencje reformy iść będą w tym kierunku, by osoby zasłużone, pracownicy specjalnie kwalifikowani, przedsiębiorcy itp. byli uprzywilejowani, by otrzymywali większe renty.

Wprowadzona również została obecnie za-

sada tak zwanej renty ruchomej, dzięki której można dostosować świadczenia do zarobków przeciętnych pracowników czynnych zawodowo.

Wskutek tego, że ubezpieczenia utraciły podczas wojny wszystkie swe rezerwy — trzeba było przejść z systemu pokrycia kapitałowego świadczeń na system repartycyjny.

A jakie są przewidziane wydatki ubezpieczeń w roku bieżącym?

Renty pochłoną 23 miliardy złotych, lecznictwo 12 miliardów, zasiłki na wypadek czasowej niezdolności do pracy, a więc poporodowe, chorobowe itp. 3,5 miliarda, Fundusz zasiłków rodzinnych wynosi 38 miliardów.

Wiele już — kończy swe wyjaśnienia tow. Piotrowski — zostało doraźnych, podjętych zmianom zmienionym warunkami życia zmian. Zostaną one utrwalone, bądź pogłębione, gdy Komisja zakończy swe prace.

Rozmowę przeprowadziła Krystyna Boergerowa.

Zasłona kłowa zerwana

Anglosasi sabotują Radę Kontroli

Marsz. Sokółowski piętnuje ich postępowanie

Oświadczenie marszałka Sokółowskiego w Radzie Kontroli zerwało zasłonę, za którą mocarstwa zachodnie pragnęły ukryć swoją działalność, zmierzającą do odrodzenia militarystki Niemiec.

Rada Kontroli, jak sama nazwa wskazuje, została powołana do sprawowania kontroli nad wykonaniem uchwał poczdamskich w sprawie demilitaryzacji i demilitaryzacji Niemiec.

Mocarstwa zachodnie, kierując się w stosunku do Niemiec egoistyczną polityką własnych interesów, od pierwszej prawie chwili istnienia Rady Kontroli uchylały się od składania sprawozdań ze swojej działalności w strefach zachodnich.

Stosunek mocarstw zachodnich do Rady Kontroli stał się jeszcze bardziej wyrażny z chwilą przystąpienia przez Stany Zjednoczone do montowania „bloku zachodniego” z udziałem t. zw. Trizonii.

Protest rządów Polski, Jugosławii i Czechosłowacji zdemaskował istotne plany an-

glo-amerykańskich imperialistów w stosunku do Niemiec. Wystąpienie marszałka Sokółowskiego z wnioskiem o postawienie tej sprawy na porządku dziennym obrad Rady Kontroli było wieloznacznym poparciem akcji państw słowiańskich przez Związek Radziecki.

W tej sytuacji — jak oświadczył marszałek Sokółowski — „przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji

Z życia kulturalnego ZSRR

Biblioteka naukowa przy Kazańskim Uniwersytecie wkrótce obchodzić będzie 150-tą rocznicę swego istnienia. Z książek znajdujących się w tej bibliotece korzystał Lenin, Lew Tolstoj, matematyk rosyjski Łobaczewski, kompozytor Bałakirew i wielu innych słynnych ludzi.

Instytut Historii i Sztuki Akademii Nauk ZSRR przygotowuje do druku „Historię sztuki rosyjskiej”. Książka ta składać się będzie z 7-tu tomów i dotyczyć będzie wszystkich rodzajów sztuki plastycznej: malarstwa, rzeźby i architektury.

Amatorskie koła dramatyczne Leningradu przygotowują przedstawienia ku uczczeniu 125-tej rocznicy wielkiego dramaturga rosyjskiego A. Ostrowskiego. Koło dramatyczne przy Pałacu Kultury im. Kirowa przygotowuje sztukę p. t. „Niewinnie oskarżeni”.

To i owo

W sprawie porządkowej

Lubię, proszę was, naogół biorąc t. zw. niespodzianki, ale, niestety, nie wszystkie z nich należą do kategorii przyjemnych.

Ja nie wierzę w trzecią wojnę, ale bądź co bądź ta kanonada...

Nie — przerwałem — niech się ciocia niczego złego nie domyśla: to poprostu — straszaki, petardy oraz żabki z kalichloricum czyli sól Bertholeta...

Byliśmy z wizytami świątecznymi u tych i owych znajomych i przyjaciół. Żona moja, przyrodniczka z zamiłowania, zwracała tu i ówdzie uwagę na botaniczną ornamentację stolów.

W drugi dzień świąt „na pewnym placu (róg ul. Przejazd czyli Daszyńskiego i Sienkiewicza) widziałem pewną starszą kobietę jak się pilnie za czymś rozglądała.

— Czego pani szuka? — zapytałem.

— Taksówki — odparła niecierpliwie niewiasta — Meża chcę przewieźć do szpitala.

— Na tym placu pani taksówki nie znajdzie — wyjaśniłem — Tu stoją tylko wózki dziecinne.

— Ta-ak? — zdziwiła się kobieta — Więc po co wydano zarządzenie, że plac ten ma być postojem 11 taksówek i że „winni przekroczenia będą karani administracyjnie“?

— Ależ bynajmniej nie żartuję, stwierdzam fakt.

— Skoczyć mu do łóżka zawsze będzie miał czas, — zjadliwie wycedził przez zęby Heinz i zmieniając odrzut ton, rzekł poważnie: — Mueller w tej chwili mówię z wami, jako wasz szef.

— Nie wiem dlaczego, ale ten ładny chłopak wydaje mi się piekielnie podejrzany.

— Jestem ciekawa, czy tobie również nie wydaje się czasem piekielnie podejrzany własne odbicie w lustrze?

— Może być jest to spiskowiec z Raichs-

— Ladny chłopak, — zauważyła kokieteryjnie Luiza.

— Poproszę bez żartów! — zgromił ją Heinz.

— Ależ bynajmniej nie żartuję, stwierdzam fakt.

— Skoczyć mu do łóżka zawsze będzie miał czas, — zjadliwie wycedził przez zęby Heinz i zmieniając odrzut ton, rzekł poważnie: — Mueller w tej chwili mówię z wami, jako wasz szef.

Ci, którzy nie zawiodą zaufania

Kandydaci do Rady Zakładowej PZPB Nr 17

tow. Fesser Tadeusz, tow. Bronowski Kaz., tow. Gula Józef, tow. Neres Andrzej

Tow. Fesser Tadeusz, majster przędzalni, organizator ruchu wielowarstwowego, towarzysze: Gula Józef, Bronowski Kazimierz, Neres Andrzej — majstrowie tkalni, pracują w zawodzie po kilkadziesiąt lat.

Zespoły tych majstrów mają najwyższą normę produkcji — przeciętnie 140—150 pro-

cent. Zarobki tkaczy w przeciągu ostatnich kilku tygodni znacznie też wzrosły. Zupełnie więc naturalne się wydaje, że tkalnia i przędzalnia, myśląc o kandydatach do przyszłej Rady Zakładowej, liczy między innymi także na swych szarych, wypróbowanych majstrów — swych bliskich współpracowników i przyjaciół.

— Wiesz, Luizo, powiedział dziś, że odległość od Naftogradu do Berlina...

— Nie dokończył tej swej myśli, gdyż nagły dzwonek telefoniczny przerwał wylew krasnomówstwa Heinza.

— Oberleutnant Heinz przy aparacie... Pan komendant na chwilę wyszedł z gabinetu. Co mam mu powiedzieć? Ach, tak!... słucham, przekaże tę wiadomość ściśle... tak jest! Pan major von Lunitz napewno będzie bardzo zadowolony...

Heinz triumfująco położył słuchawkę. Chciał coś powiedzieć, ale Mueller uprzedziła go:

— Nareszcie zrozumiałam bieg twoich genialnych rozumowań, — zawołała ze śmiechem, ukartowała sobie, iż Lunitz zabierze partyzantem drukarnię i przekaże ją spiskowcom, czy zgadłam?

— Dosyć! — grzmotnął pięścią w stół Heinz, — jeżeli ja nie zdołam odnaleźć tej przekłetej drukarni, to ona jej napewno nie znajdzie!

Dr. Tadeusz Czysztowski
Adiunkt Uniwersytetu Łódzkiego

ENERGIA ATOMOWA

Cieężar i właściwości atomu

W pierwszej części artykułu dowiedzieliśmy się, czym jest atom i zapoznaliśmy się z budową najprostszego atomu — wodoru...

owego w postaci jądra, istnieje siła wiążąca obwód wirujący z centrum ruchu obrotowego w postaci oddziaływania sił elektrycznych.

takich pierwiastków, które mają mały ciężar atomowy. Ażkolwiek elektrony wirują w nich z zawrotną szybkością...

no następnie do jądra uranu t. zw. „deutronem” t. j. jądrami t. zw. „wodoru ciężkiego”...

Dziś w bombie atomowej rozbiła się jądra atomowe uranu prawdopodobnie przy pomocy neutronów. Neutron — jak wiemy — o masie odpowiadającej masie protonu...

II
Wiemy już z poprzedniego, że atom jest to twór właściwie pusty — gdzieś zerodkowany jest jego ciężar! — boć przecie każdy atom...

Gdy jednak weźmiemy pierwiastki o wielkim ciężarze atomowym, stojące gdzieś na miejscu 84-ym po wodorze, to tu sprawa komplikuje się.

Rozpad atomów

rozpadowi i przemienia się wreszcie w atom pierwiastka, który już nie ma właściwości promieniotwórczych, t. zn. nie ulega już dalszemu rozpadowi.

Wielkość energii atomowej

Dlaczego energia wyzwalamąca się podczas rozpadu atomów uranu jest tak wielka? Przecież ten atom jest niezmiernie mały, a więc i energia powinna być nieznaczna!

Skomplikowane układy planetarne

Drugim co do ciężaru atomowego pierwiastkiem jest hel, 4 razy cięższy od wodoru. Jakżeż zbudowany jest jego atom? Jest to układ, który ma 2 elektrony, krążące dookoła jądra...

Istnieje jeszcze drugi rozpad atomów, wywołany sztucznie przez człowieka. Wyobraźmy sobie, że celnym strzałem obezwładnimy rękę, która trzyma sznurki, wiążące 92 wirujące kamyczki.

Bomba atomowa

zrobić z atomami uranu. Znajduje się w nich aż po 92 elektrony, trzymane na uwieczny przez jądro. Jeżeli jądro to rozbijemy, t. zn. zniszczymy przy pomocy celnego postrzału...

Ne bomby, lecz raczej maszyny atomowe

Energia atomowa, użyta w Japonii do celów niszczycielskich, może jednak być wciągnięta i do pracy twórczej. I dziś, niezależnie od ponurych dociekań w kierunku niszczenia ludzkości...

Trzecim co do ciężaru atomowego pierwiastkiem jest lit, siedem razy cięższy od wodoru. W jego powłoce elektrony mamy 3 elektrony. Już się naprzód domyślamy, że w jądrze muszą być 3 protony (dla utrzymania na uwieczny wspomnianych 3 elektronów).

Zapalnik bomby atomowej

Tylko w tym cała trudność, jak to jądro atomowe uranu obezwładnić, czym to trafić? Pociski, które w tym wypadku mogłyby podzielać, nie mogą być za małe ani za wielkie.

Trybuna walki o jedność

„Lewy Tor” — miesięcznik społeczno-polityczny Nr 3 — marzec 1948 r. Wychodzący w Warszawie miesięcznik „Lewy Tor” jest czasopiśmie, na łamach którego znajdujemy artykuły i wypowiedzi w sprawach, nurtujących polski ruch robotniczy...

Coś o pracy

Wróćmy do poprzedniego przykładu z kamyczkiem, który unocowany na sznurku wiruje dookoła naszej ręki. Wykonując nieznaczny ruch ręką nadajemy kamyczkowi temu coraz to większą szybkość i w pewnym momencie wypuszczamy sznurzek z palców...

Trybuna walki o jedność

Wychodzący w Warszawie miesięcznik „Lewy Tor” jest czasopiśmie, na łamach którego znajdujemy artykuły i wypowiedzi w sprawach, nurtujących polski ruch robotniczy, zarówno czołowych działaczy PPS, będących szczyrnymi zwolennikami pogłębiania jednolitego frontu i szermierkami zjednoczenia obu partii robotniczych...

Trybuna wolności

delegatów „typowano” według cennych rad i wskazówek Wachowicza autor opisuje szcze gółowo przebieg „przygotowanej starannie przez Wachowicza” konferencji, która w konsekwencji „miała wyraźny kierunek antyjednolifrontowy”.

Kiepski konstruktór

Weźmy inny przykład! W hali fabrycznej kręci się wielkie koło rozpedowe maszyny parowej. Zdaleka niczego nie zauważymy; koło zdaje się pozostawać w spoczynku. Gdy podejdziemy bliżej, to sam szum powietrza i lekkie drganie posiadki zwraca naszą uwagę...

Dalej autor omawia działalność czołowego działacza PPS z Krakowa — Bolesława Drobnera, bezkrytycznie apoteozującego przedwojenną PPS, której kierownictwo było wyraźnie antyjednolifrontowe i antyradzieckie...

„Na okres świąteczny PIWA

Advertisement for PIWA beer, featuring a logo with 'P' and 'P' and text: 'doskonale PIWA JASNE — PORTERY — SŁODOWE Browarów OKOCIM, ZYWIEC, TYCHY, GRODZISK GDAŃSK, ELBLĄG, ŁÓDZKI ZDROJ Ządać wszędzie! Ządać wszędzie!'

W sumie numer marcowy „Lewego Toru” posiada bogatą i interesującą treść i winien być uważnie czytany przez każdego członka partii...

Atomy — koła rozpedowe maszyn

Jak już wiemy z poprzedniego, atomy to również układy wirujące: istnieje w nich obwód wirujący w postaci elektronów, pedałujących z zawrotną szybkością, istnieje centrum ruchu obro-

2023k

